

An Gannas

Niver 515

Mis-Du 2019

AN SKEUSENN ma, **'Dolly Pentreath, Heyl'** gans **Ivor Frankell**, yw onan a'n dhiw ganso a waynyas klass Skeusennieth yn Pewasow Gorsedh Kernow hevlyna. Keslowena dhodho ha meur ras a'n kummys rag hy fryntya omma.

Y'n mis ma...

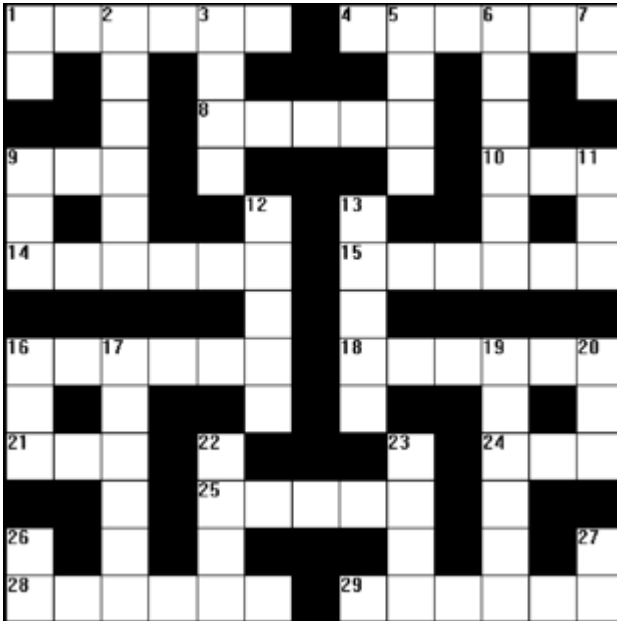
**Viaj 'Nader Margh' dhe Titan • Yos Kergh • Meyn Crowza
Kovadh 'Folennow a'n Mor' • Hwedhel gans Owain Holland ha moy...**

Krowseryow gans Ray Edwards

??? Folenn a
Jalenjys
????
??

war-nans:

1. An mis ma (2)
2. An (an lyver-
termyn ma) (6)
3. Gweyth (4)
5. Part (4)
6. Lavurya (6)
7. Rakhanow gorow (2)
9. *Hayl syrr epskop. esos y'th
... owth esedha!* (PC931) (3)
11. Derivadow kelys (3)
12. Bre po rann an korf (5)
13. Pann yn Sowsnek (5)
16. *Heb gul gik... heb ...
(CW 536)* (3)
17. Hatt kales ha krev rag
gwitha an penn (6)
19. Barga-tir byghan (6)
20. Rager (3)
22. Dos; Ev a (4)
23. Chyf ha diwedh (4)
26. Nyns yw drog (2)
27. Lergth (2)

a-dreus:

1. Soth (6)
4. Nertha (6)
8. Kreatur a yll nija (6)
9. Ilow war anow (3)
10. Gwellha dha ... ! (3)
14. Diwweyth dew (6)
15. Best gwyls kepar ha ki.
(A vydh difennys aga
helghya?) (6)

16. Kernow (parti
politek) (6)
18. Ev a dreylas
12 pregoth dhe
Gernewek (6)
21. Bresel (3)
24. Diwweyth pyp (3)
25. A-dhesempis (5)
28. Skrifur (6)
29. Best (6)

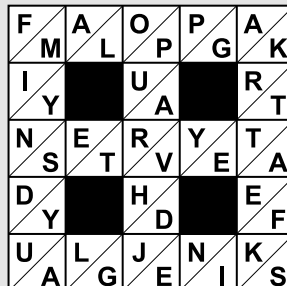
Gorthybow dhe'n krowseryow Mis-Hedra 2019

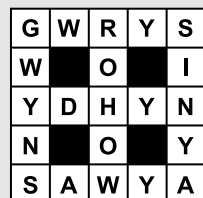
Ervirans Felsys

Niver 011

Defend dhe-ves onan
a'n dhiw lytherenn yn pub
pedrek rynnys rag diskudha
rastell growseryow
kowlwrys. An gorthyp a
vydh res nessa mis.

Gorthyp mis-Hedra 2019 (Niver 010):

Viaj ‘Nader Margh’ dhe Titan

YN unn sewya sewen meur an ganaseth Cassini/Huygens dhe Sadorn ha’y loryow – ha kyns oll Titan – yn 2005, nyns eus marth y fynn NASA dehweles di dhe gollenwel nebes hwithrans pella. An dro ma byttegyns y fydh jynnik dyffrans yn tien usys. Henwys *Nader Margh*, an jynnik ma yw eghen a sudronen gans eth rotor stegys dhe bub tu an jynnik, dell yw diskwedhys y’n argraf artydh a-woles.

hanterkylgh ma ynklinyes adhyworth an Howl, ha ’mes a wel a’n Norvys, hag awos hemma, ny yll sinel bos degemerys omma dhyworth an jynnik.

An lynnys ma o meur dhe les der an vysyt yn 2005, gans an preder y fia martesen chons a neb eghen a wevnans ynna.

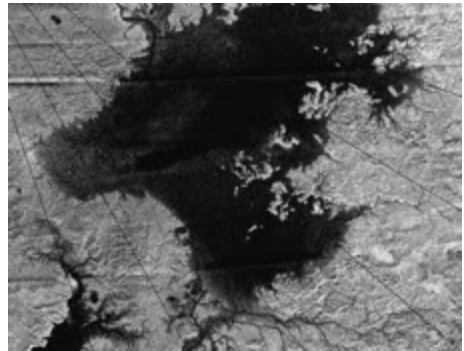

AN *Nader Margh*.

SKEUSEN: NASA

An tybyans yw rag *Nader Margh* dhe dhevones yn kost a’n gwel tewyn henwys Shangri-La, ogas dhe gehysedh Titan, kyns gul niver a neyjow, pub anedha gans hys a eth kilometer, may hwrava hedhi dhe studhya, kollenwel musuransow ha kemeres samplow, kyns drehedhes an kowdoll stronkys Selk, 90 kilometer war an ledander.

Kyn fo an lynnys ethan an North leow yntanus dhe vysytia, yn 2034, pan vo an *Nader Margh* orth Titan, y fydh gwav down yn hanterkylgh North an loor, drefen bos an

LIGEIA Mare.

SKEUSEN: NASA/JPL/USGS

Byttegyns, an kowdoll Selk y honan yw kosten dhe les, drefen bos kevys der aspriansow infra-rudh gwrys gans Huygens, arwodhyow a dhowr ynno yn herwydh molekulennow organek. An molekulennow ma a syns ynna atomow karbon – an blokkys drehevel selyek a wevnans, dell yw aswonys genen ni.

Ayrgylgh Titan yw tew, mes kosel, gans gwynsow ogas dhe’n dor na wra drehedhes moy es meter po dew veter an eylen. Ytho, studhyow da rag *Nader Margh*, may fydh possybyl rag an jynnik drehedhes tooth bys yn deg kilometer an our.

Yth yw prederys y hwra *Nader Margh* neyja dhe’n lyha 175 kilometer oll war-barth dres Titan. ♦

Yos Kergh

YOS kergh yw aswonnys fest yn ta, heb mar, ha hansel a'n gwella yw, dhe'm breus vy: yth yw ow hansel vy ogas ha pub dydh. Yma peder eghenn gemmyn yos kergh yn Alban. An eghenn hengovek albanek yw gwrys gans dowr ha gans hoelan, ha travyth ken. An eghenn a'n dydhyow ma yw gwrys gans leth ha gans sugra, ha martesen gans froeth ynwedh: yth yw honna eghenn an gwella genev vy. *Sowans* (a'n ger Gwydhelek *sughan*) yw gwrys a gergh ynwedh, mes lieskweyth moy trenk yw an blas: kevys yw y'n Ugheldiryow hwath. Ha *Skirlie* yw yos kergh sawrek, friys gans deveras-bewin, onyon, hoelan ha puber, kepar ha haggis.

Mes y hyllir gul yos a lies losowenn marnas kergh. Greun erell rag yos yw gwaneth, ys, myll, barlys ha ris.

Dyenn Gwaneth ('*Cream of Wheat*') yw merk yos meurgerys y'n Statys Unys. *Semolina* yw furv yos gwaneth aswonnys yn ta avel melyssand, mes dalia – *semolina*

YOS kergh gans froeth.

gwrys a waneth krakkys – yw hansel kemmyn yn Eynda hag yn Pakistan. *Upma* yw yos gwaneth eyndek sawrek, gwrys gans onyon, kedhow ha ghee (amanynn klerhes).

Champurrado yw yos ys meurgerys yn Meksiko, gwrys gans leth ha gans choklet. *Grits* po *hominy grits* yw yos ys a vri yn statow dyghowbarthek an Statys Unys: dhe'm breus vy, divlas yw marnas loyasow pals amanynn ha puber. Ha *polenta* yw yos ys italek kegys erna wra selsik solyd, hag yw dentethyel lownys ha friys.

Millium in aqua o yos myll kemmyn yn Rom goth. An lu romanek o losowegoryon dre vras, ow tybri yos myll ha kowl po podin pys. Yos myll yw penn-sosten hwath yn lies bro afrikanek.

Tsampurrado yw furv yos ris a *Champurrado*, kevys y'n Ynysow Filipinek. *Frescarelli* yw yos ris italek. *Congee* yw yos ris kevys yn lies bro an Est gans lies hanow: *kheer* yn Eynda, *kiriya* yn Sri Lanka, *zhou* yn China ha *cháo* yn Vietnam.

Yos kergh yw yaghus yn tevri. Dhe yos kergh kegys nyns eus marnas 71 kalori yn pub 100ml, mes yma ynwedh 20% a'n manganis* hag yw res dhyn pub dydh, 11% a'n fosforus hag 11% a'n zynk.

* **manganis** (Latin) = *manganese* (Sowsnek).

Elvenn gymygiethel gans an niver atomek 25.

Radyo an Gernewegva

Towlenn radyo yn Kernewek
pub seythun
restrys yw gans Matthi Clarke
ILOW, KOWS HA NOWODHOW

www.anradyo.com

Studhyans gwrys yn 2014 a gavas bos yos kergh rann a vegyans selyek meur dhe les, hag a wra iselhe kolesterol hag iselhe argoll dises kolonnek.

RORY McCann (a-ugh) yw 'enep' a'n kowethas Scott's Porage Oats.

'Scott's Porage Oats' a dhallathas dhe Ghlaschu yn 1880, hag ymons i ow tarbari yos kergh hwath y'n dydhyow ma, mes lemmyn yn Dùn Èideann (Edinburgh). Rory McCann, gwaryer aswonys yn Gwari Tronyow (*Game of Thrones*), yw 'enep' a'n kowethas. An lo arbennik rag gwaya yos kergh yw henwys *spurtle* po *spirtle* yn Scots, ha pub blydhen Scott's Porage Oats a wra ordena kesstrif rag *The Golden Spurtle* po An Lo Owrek, res dhe'n gwella keginer po koges yos kergh yn Alban oll. An yos a yll bos hengovek ha sempel po nowydh hag awenek: an blas yw oll. My a dyb bos ow yos kergh ow honan da lowr, gwrys gans leth gever ha mel ugheldiryek: martesen y fydh An Lo Owrek res dhymmo vy neb unn jydh. ♦

SPURTLE.

Tony Snell: Kemmynn Henni Youngman – 'Myghtern Gesyow Unnlinennek'

Ottomma moy gesyow Henni (Henny) Youngman (1906-1998) treylyes yn Kernewek gans Tony Snell.

- Unn koweth a wovynnas orthiv, “Ty ha'th wreg re beu war-barth lel ha lowen dres termyn marthys hir: pyth yw an kevrin a henna?”
My: “Wel, diw nos pub seythun, kynyow yn boesti klys: ilow hweg, nebes donsya, gwin a'n gwella. Yma hi ow mos dy' Meurth ha my ow mos dy' Gwener.”
- Ha my ow triga yn gwesti yth esa myrgh ow frappya war ow daras dres an nos oll. Wortiwedh hy gasa dhe omdenna my a wrug. ♦

Servisyow Eglos Dydhysow Avisys

AN REVROND Chenon Jane Kneebone a dhanvon kedhlow a-dro dhe servisyow a dheu. Pub servis a wra dalleth dhe 3.00 eur, mar nyns yw ken derivys:

1a mis Kevardhu, Eglos Budhek, Servis Asvens.

15ves mis Kevardhu, 2.30 w.h., Chapel Sen Iv, Servis Nadelik.

29ves mis Kevardhu, Eglos Sen Euny, Resrudh, Servis Nadelik.

5es mis Genver 2020, Eglos an Bluw, Lanystyli, Servis Stool.

Pella derivadow a-dhyworth:

Rev Chenon Jane Kneebone

☎ 01637 873135

☎ 07966 703924

janekneebone@gmail.com

AN HWEDHEL ma re beu dannvenys dhyn gans **Owain Holland** hag ev a leveris: “Skrifys veu an trelyans Sowsnek a’n hwedhel ma rag kesstrif hwedhel-berr a’n Gool a Artow ha Lien Fowydh 2019. Ny sewenis mes martesen da vydh gans ragbrenoryon An Gannas. Meur ras dhe Sam Brown a’y brovyans.”

Bretanya a Rewl an Tonnou

gans Owain Holland

“JOHNSON, yw res dhymm dha govhe agan bos ow preseli?” a sonas an Amiral. “Ny rov figysen mann mar tistemper an rannvroyon. My a vynn ty dhe skrifa dhe bub mer, kapten ha mester porth y’n pow ha gelwel pub marnner a gorf abel eus y’n wlas,” a besyas ev ha Johnson ow swaysya y bluvan, “ny vern dhymm mar res an arghow sygh ha res vydh dhyn nyini sesya pub lester gans y gaptan fastyes dh’y wern dre nerth! Res porres yw dhyn diskwedhes dhe’n Frynkyon bos Bretanya a rewl an tonnow ha ni dhe rewlya Bretanya!”

A-wosa y’n jydh na yth esa kochow ha lestri-byghan ow skollya a-les a’n dre Greenwich ow mos dhe’n porthow oll a-dro dhe’n arvor. Meur anedha eth dhe’n soth ha west, ha meur anedha a besyas dres Bristow.

Glyb ha tewl o bys pan dhrehedhas an gannas Kapten Pellow.

“Kap’n,” a vonkyas lev war y skoodh, “ma messach ragos, y kodh dhis dos yn skon.” An Kapten a lammas yn-rag dres an skeusow, owth holya golow an lugarn a-dheragdho. Y teuth ev dhe hedh ow plattya a-dro dhe’n golow godewl ha’n gannas a ros dhodho dyjyn paper nebes glyb.

“D’worth an Morlu syrra.”

Pellow a seghas y dal gans leuv hag ev ow redya an lyther. Y powesas, ha mires yn-bann, “‘tho, res ew dhebm mos dhe Southampton? Hir ew an fordh na.” Y powesas arta, “Y hwodhesta ow bos heb gorhel, a ny wodhesta?”

“Syrra, res yw dhe’n Morlu kavos kap’n rag y gonegeth, hwath mar nyns eus gorhel dhodho. Ty a wra kavos gober-kap’n ha kostys rag dha viaj heb dhout.”

“Dres hedna, sojet an Gurun ov,” y hworthebis an Kapten, “ha ny wrav mos pur bell mar naghav morlu Y Veuredh, a wrug, y’ga skentoleth dhidhiwedh, ow gelwel, My, Kap’n Pellow.” Y fin-hwarthas, “yma Y Veuredh yn studh kales dhe wir, dell hevel.”

“Johnson, fatel o Kapten Pellow genowgh?” a wovynnas an Amiral.

“Nebes growynnek hag anvysfel syrra,” y profyas.

“Da yw, yma prevyans dhodho ytho. A dhedh’sys a vategyow a’n mor ganso?”

“Wel, ev a gewsis dhe-hys a’n lies gnas a bolter-gonn ha’ga devnydhyow.”

“Marthys! Yth yw ev hewul ynwedh. Na ownek a asa y dhiwleuv dhe dhos ha bos plos, ytho!” an Amiral a armas, “res yw dhis ragerghi appoyntyans ganso ragov a-vorow.”

“Ytho, Kapten Pellow – yw leverys ‘Pellow’ po ‘Pellow?’” a dhallathas an Amiral, “My a grys ty dhe dreusi an tir dhe Southampton, o yndella?”

“Pell-ow,” y hworthybis yn lent. “Hag yndella o, ni a wrug tremena ’dreus an tir, dres Bosvedna, Lanns’a’n hag ena Karesk ha nebes trewow moy na allama perthi kov anedha.”

“Hwegol,” a donyas an Amiral ow sedhi y bluen y’n pott ynkn, “Ty a dhros dha vayni, dell leverydh, py lies den yn somm?”

“Deg warn ugens oll – mes res o dhyn gasa’n benenes y’n chi.”

“Yn sur,” an Amiral a bowesas ow mires orth semlans digribys an Kapten, “a yllydh ta ri dhymm rol a’th charjys kyns?”

“Wel lebmyn, gas vy dhe berthi kov, y fedhama Kap’n an..., an... hag an...” Pellow a hockyas gans an diwettha ger hag ena a venegas yn unn stevya rol hir a henwyn, “...meur a vledhydnyow gans pub charj heb mar.” Y keworras ev, “pan en vy yowynka y tyskis an lovadnow gans ow thas neb o kap’n eev y honan.” Ev a besyas, “y karav dyghtya mayni fast. Kyn na wrav mos yn-nans dhe’n fas yn fenowgh y’n dedhyow ma my a wra dalghedna’n lew, syrra”

An Amiral a bowesas ow kul nebes kravasow gans y bluen, “Ny allav leverel my dhe aswon an henwyn a venegydh...”

“Henwydn Kernowek a vri yns syrra! Ny wre’ta kavos braffa aghessa,” y hwoderras.

“My a wel.” Yth esa powes. “Nyns eus lester dhis lemmyn?”

“Nag eus syrra,” yn-medh an Kapten gans minhwarth kamm.

“Henn a vydh oll lemmyn, Kapten.” Y sevis an Amiral y benn perukennys, “ni a wra delatya rag kroust lemmyn. Y fetyowgh genev, ty ha’th vayni, wosa dybri nebes, pan dhedhlyn an pyth a yllowgh hwi gul rag morlu Y Veuredh.”

“Ny allav vy konvedhes prag yma meur a dus ow krowdra, palyow gansa, a-dro dhe’n flour,” a dythyas an Amiral dhe Johnson.

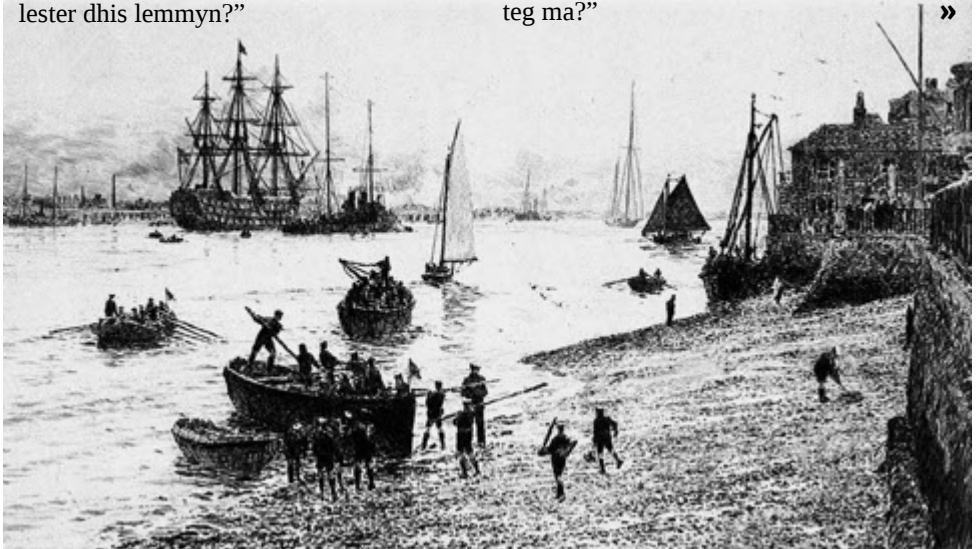
“Res yw dhymm avowa ow bos kemyskys yn tien, syrra,” y hworthebis.

“Ah, Pellow!” a haylyas an Amiral orto, kyns trelyya dhe Johnson arta, “Ottomma agan den.”

“Dohajydh da syrrys!” a grias an Kapten owth ynklinya y hatt.

“Res yw dhymm leverel na welis bythkweth kapten ow kwiska hatt kepar ha’n huni usi dhis, Pellow.”

“Wel nevra ny ethewgh dhe Gernow, a ethewgh?” a hwarthas an Kapten, “Pyth a wrav vy gul ragowgh hwyhwi an dohajydh teg ma?”

An Amiral a gleryas y vriansen, “Ty a wra agan golya yn-mes a’n porth dres dowr Southampton dhe’n Solent, ha dre henna agan dri a-dro dhe’n Enys a Wight ha wosa dhe-dre dhe borth,” y terivas ev gans fydyhyans.

Yth esa powes. Y firas Kapten Pellow orth an dhew sodhek gwag y enep. Hag ena y tardhas hwarth. An mayni a darennas ganso ow kronkya palyow ha dornleow pigellow war an flour. “Ty a wor gesya yn ta,” a gynas Pellow ow segha y lagas, “gorhebmyn bras ew yn tevri!”

“Re’n Jowl! Pyth usi ow hwarvos omma, Kapten?!” a wovynnas an Amiral yn tynn, “A wre’ta golya an gorhel po na? Yw res dhymm dha govhe dha vos yn gonis an Myghtern?!”

“Nag yw syrra,” yn-medh ev ow tyлло hwarthik a’y anvodh, “nyns yw, mes ny allam vy golya’n gorhel ma.”

“Pandr’a vyn’ta leverel, ny yll’ta golya an gorhel ma!” a armas an Amiral, “os ta kapten po na?! My a’th warn, my a wra dha worra dhe drial, kuhudhys a drayson avel faytour!”

“Ov, ov, kapten ov – ha gwirder Duw ew, mes yth ov kapten bal, syrra.” Ev a boyntyas a-dro dhodho, “Yth ew my ha’m mayni an gwella y’n bys nevra, mes,” ev a besyas, “ny wren ni golya gorholyon, na, ni a wra palas down, down y’n dor, bys yn ogas dhe’n tanyow a ifarn, mayth oberyn orth konter ha gradh rag kavos sten ha kober – ny yllyn ni golya dha worhel.” ♦

Kovadh ‘Folennow a’n Mor’

AN MIS-DU passyes o penn-kansbloedh diwedh a’n Vresel Veur ha dh’y verkya yth esa kovheans arbennik henwys ‘Folennow a’n Mor’. 11 ves a vis-Du 2018, oll a-dro dhe’n Ruvaneth Unys, y kuntellas pobel war drethow dhe leverel Duw genowgh hwi.

Eth portrayans warn ugens a’n re a verwis a veu gwrys y’n tewes dhe vos golghys dhe-ves gans an mordid.

Yn Kernow an re portrayes o **Kenneth Walton Grigson** (1895–1918) a Bluw-nennyd war dreth Logh; **Richard Charles Graves-Sawle** (1888–1914) war dewes Porthkornow; **Edward ‘Teddy’ Hain** (1887–1915) a Borthia, neb a veu ledhys orth Gallipoli, war dewes Porthmear; ha – war dreth dhe Borthbud – **Archibald ‘Archie’ Jewell** (1888–1917), treusvewer Anfeusi *Titanic* neb a verwis pan veu sedhys y worhel-klavji gans lester-sedhi almaynek.

Yn mysk an re erell yth esa **Ellis Humphrey Evans** (1887–1917) – an bardh **Hedd Wyn** – portrayes war dreth yn Kembra. Y brydydhieth gembrek a waynyas Kador an Bardh orth an Esedhvos hwegh seythun wosa y vernans kynsa dydh a’n Vatel a Basschendaale. An Esedhvos ma yw aswonys lemmyn avel ‘*Eisteddfod y Gadair Ddu*’ (‘Esedhvos an Gador Dhu’).

An Nowodhow 103.9 | 95.2 FM

Nowodhow berr yn Kernewek
Radyo Kernow | 2.00 w.h. dy’Sul

Geryow an dowlenn a yll bos redys
diworth gwiasva Kowethas an Yeth Kernewek:
www.cornish-language.org

Askorrys gans Matthi Clarke

**Pellwolok
an Gernewegva**
a yll bos kevys dre

Y hyllir redya aga hwedhlow ha gweles moy a'n darvos orth an wiaswa www.pagesofthesea.org.uk hwath.

Folennow a'n Mor o tybyans a'n

kevarwoedhyas Danny Boyle. Bardhonek a veu skrifys rag Folennow a'n Morgans an vardhes Carol Ann Duffy hag a veu redyes war an trethow...

Kaptan K. W. Grigson.

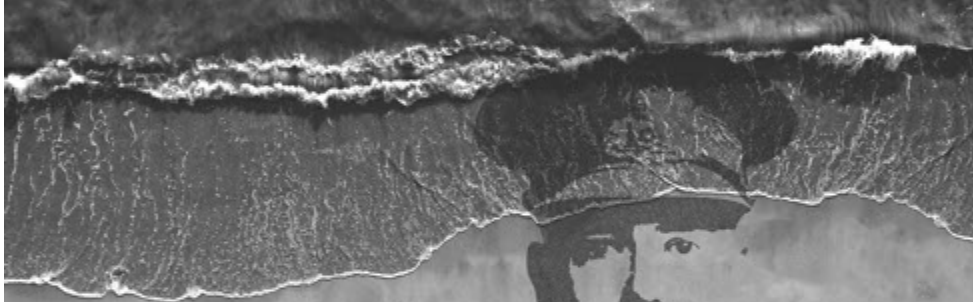
Leftenant
R. C. Graves-Sawle.

Kaptan E. Hain.

Morwas Able
A. Jewell.

Goli yn Pub Eur Oll gans Peny Melmoth

*Treylys diworth The Wound in Time gans
Carol Ann Duffy; bardhonek lennys war'n
treth an unnegves a vis-Du 2018 yn
kovadh 'Folennow a'n Mor'.*

Goli yn pub eur oll yw. Mordidys an gansblydhen,
ow keurgana aga salmow hwerow, ny yllons y yaghhe.

Nyns o an vresel rag gorfenna oll breselyow; genesigva mernans;

An dor ow kwitha y oyow metelyek ow tykkya hag ow kovia moldrans nowydh.

Mes, fatell yllewgh hwi aswonn, kolonnek ha kryjyk owth yskynna yn skathow, yn unn gana?

Diwedh Duw yn ayr gwenonek gans pellennow.

Bardhonieth ow moga y woes y honan.

Ni a omglew hwi dhe ros dha vys yn kerensa; plasow an dre didros, ow kortos aga gwagvedhow.

Pyth a hwarva wosa henna? Bresel. Ha wosa henna? Bresel. Ha lemmyn? Bresel. Bresel.

Istori a allsa bos dowr, ow kessydhya an vorlann ma, awos ni dhe dhyski travydh diworth
agas sakrifis dibenn.

Agas bejethow ow teudhi yn folennow a'n mor. ◆

Meyn Crowza*

gans Mary Sutcliffe

Treyls hag amendys dhiworth The Drolls, Traditions and Superstitions of Old Cornwall kuntellys ha pennskrifys gans Robert Hunt, dyllys gans Llanerch Publishers.

YTH esa yn Kernow nebes hwedhlow a dollveyn ha menhiryon. Derivys veu bos an brassa rann anedha gorrys y'ga le gans syns ha martesen dre alloes hudel.

Unn hwedhel yw yn kever Meyn Krowswragh war an Lysardh, le may triga Sen Ust. Unn jydh Sen Ust, owth omglewes skwithys awos bos oll y honan, a erviras mos godriga gans y gothman Sen Kaveran yn Lannaghevrán. Sen Ust a droesyas an kerdh hir ha lavurya a-dreus an halow ogas dhe'n Lysardh ha drehedhes ankarji Sen Kaveran, neb a dhynnerghis y vata. Sen Kaveran a brofyas dhodho boes dentethyel ha gwin a'n gwella. Sen Ust a dhybris hag eva yn kolonnek. Sen Kaveran a brofyas dhodho gwin ha Sen Ust a gavas meur a dhelit y'n gwin hag ynwedh y'n kelegel rych ha drudh a veu ev servys dhiworto.

Arta hag arta an eyl sens a evas a-barth yeghes y gila. Wostiwedh yth o termyn rag Sen Ust dhe dhrehedhes dh'y dus ha pluw. Ytho gans meur a volonjedh da, an Sans a dhibarthas. Termyn berr wosa Sen Ust dhe vos dhe-ves, Sen Kaveran a gonvedhas galsa y gelegel drudh dhe-ves ynwedh. Sen Kaveran a hwilas y dresor yn pub le. Yn pub rann a'y ankarji y firas ev, mes ny allas y drovya. Wor'tiwedh Sen Kaveran a gonvedhas, pur yn anvodhek, re ladras y gothman nowydh, Sen Ust, y dresor. Pur ahwerek o ev dhe dybi y vata, y wester, neb a omlowenhas yn y ji gans boes ha gwin a'n gwella, dhe ladra y gelegel ha bos mar draytus. Ev a erviras chasya Sen Ust ha daskemmeres y dresor. Ev a boenyas a-dreus an hal hag,

ow mires orth an biliennow arbennik war an dor, ev a guntellas nebes anedha ha'ga gorra yn y boket.

Wosa termyn hir, ev a welas nep-pell Sen Ust hag ev a'n gelwis arta hag arta, mes ny hedhis Sen Ust mes eth uskissa hepken. Tamm ha tamm Sen Kaveran a nesas Sen Ust ha, serrys awos bos aswonn skonys, ev a dhalgennas unn vilienn dhiworth y boket, hag ev a's tewlis orth Sen Ust. Ny frappyas an vilienn Sen Ust mes awos henna ev o sur bos an den neb a'n pursuwyas eskar deantell. Ytho ev a dhigolmas an kelegel dhiworth y wrogys hag a'n gasas dhe goedha ryb an hyns. Ena ev a boenyas tre toeth men ow tyena.

Sen Kaveran a dheuth a-rag ha drehevel an kelegel ow terlenti. Ev re dhaswaynsa y dresor mes ev re beu galarys hag ynwedh skwithhes gans y resek hir. Ev a dhalgennas an biliennow, an eyl wosa y gila hag a's tewlis war'tu ha'n lader ow kildenna, mes ny'n frappyas an biliennow. Ena, war an gwels, an biliennow a driga bys y'n jydh hedhyw, dihaval orth oll an meyn erell. Yth esa meur a assays dh'aga hemmeres yn-mes. Dres an jydh es yw aga degi dhe-ves mes pup-prys y'n nos i a dhehwel dhe'n le may wrussa an Sans aga deghesi. ♦

* Yma 'Meyn Crowza' po 'Meyn Krowswragh' (i.e. 'the Stones of Hag's Cross') ogas dhe Lannaghevrán. Kevys yw an hanow 'Crouse' war vappow hedhyw.

IMA: Nebes a'n veyn war Woen Krowswragh. Delinyans gans William Copeland Borlase a-dhiworth y lyver *Naenia Cornubiae* (1872)

Nowodhow a'n Orsedh

SOLEMPNITA arbennik rag merkya 90ves blydhen Gorsedh Kernow a hwarva yn kylgh meyn Bosskawen y'n Woon dy'Sadorn 21a a vis-Gwynngala (skeusenn a-woeles gans Gareth Parry).

Gorsedh Kernow re dhiskleryas Porthbud ha Stranedh dhe vos tre ost a'n Orsedh ha'n Esedhvos yn 2020. ♦

Servis Methodek Dydh Avisys

24ens mis-Du, 6.00 w.h.,

Chapel Gunwen, yn nes a Log Sulyen, Servis Methodek.

24ENS Mis-Du y hwyrvydh Servis Methodek dhe Japel Gunwen dhe hwegh eur wosa hanterdydh.

Yma Chapel Gunwen dhe'n gledh-barth a'n bluw Log Sulyen, dhe Lower-town, erbynn Helman Tor.

An servis ma a vydh kewsys yn Kernewek, gans Sowsnek ragdresys orth skrin. Ev a vydh gidys gans Ann Short, Andrew Johnson ha Rev. Colin Short ('An Bibel Kristyon').

Yma spas lowr rag kerri.

Pella derivadow a-dhyworth:
Rev. Colin Short
colin@biblechristian.plus.com

Nadelik Lyskerrys

YMA taklow ow hwarvos kyns Nadelik an mis ma yn Lyskerrys gras dhe Go Cornish. Pub dy'Lun yma keskows ha kana dhe 7 eur yn Kresenn Gemmynieth Liskerrett gans kanow Nadelik.

Dy'Sadorn an 30ves a vis-Du y fydydhyd a Gernewek ynwedh gans 'Lergh Teylu Nadelik', 'An Helgh Gwyls', 'Keskerdh Lugarn ha Tanweyth' ha 'Goel Kernewek'.

Gwrewh mires orth www.facebook.com/CornishLanguage po www.gocornish.org rag kedhlow moy. ♦

Meur a lyvrow nessa dorn dhe brena a-dhyworth Kowsva

KOWSVA yw gwerthji Kowethas an Yeth Kernewek yn Krestir (Heartlands), Poll, le may hyllir prena lyvrow ha DVDow kernewek ha diwythek – ha nebes rohow didhanus kernewek ynwedh. Mes lemmyn yma lies lyver nessa dorn yn Kernewek hag yn Sowsnek a-dro dhe Gernow dhe Gowsva rag aga gwertha.

An gwerthji yw ygor pub dy'Lun, dy'Mergher, dy'Gwener ha dy'Sadorn yntra 10.00 k.h. ha 1.00 w.h. Niver pellgowser (ha'n gwerthji ygor): 01209 718999. ♦

Yeth an Werin nowydh yn Kambronn

Dewdhek a veu dedvedhys dhe'n kynsa hwarvos, dy'Sadorn an 14ves a vis-Gwynngala. Y fydydhyd an bagas ma owth omvetya yn Ostel Lowenac, 34 Fordh Basset, an nessa dy'Sadorn a bub mis, 10:00 bys 13:00. Koffi ha te, keskows ha gwariow, gesya hag ilow. Dallethoryon yw wolkomm. Gwiw dhe fleghes ynwedh. Kestav: kyleodgers@hotmail.com ♦

Derivas gans Ian Jackson

SOLEMPNITA Kesva an Taves Kernewek rag an re sewen yn apposyansow Kernewek hevlyna a hwarva yn Chambour an Konsel, Lys Kernow, Truru, 14ves a vis-Gwynngala. Skeusenys a-ugh yw nebes a'n 79 ombrofyer sewen yn apposyansow an Gesva. A-woeles: ombrofyoryon sewen WJEC Nivel Entrans ha Nivel Onan gans kyns Bardh Meur Jori Ansel ha Hembrenkyas an Yeth Kernewek Konsel Kernow Mark Trevethan. Skeusenow gans **Gareth Parry**.

Lowen on dhe dhegmemeres erthyglow a bub nivel a Gernewek ha skeusenow dhe vos dyllys. Y hyllir aga dannvon dhe:

an.gannas@gmail.com

An Gannas Niver 515
Mis-Du 2019

© Kowethas an Yeth Kernewek
ISSN 1469 705X

An Gannas yw dyllys pub mis gans
Kowethas an Yeth Kernewek
An Skrifennyas yw Tim Hambly,
12 Stret an Duk, Lannstevan Wartha,
Kernow, PL15 8HD

☎ **01566 773716**

skrifennyas@btinternet.com

www.cornish-language.org

